

ΘΕΜΑΤΑ

γραπτής προαγωγικής εξέτασης στο μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: Κ. Π. Καβάφη « Απολείπειν ο θεός Αντώνιον»

5 Σαν έξαφνα, ώρα μεσάνυχτ', ακουσθεί
αόρατος θίασος να περνά
με μουσικές εξαίσιες, με φωνές-
την τύχη σου που ενδίδει πια, τα έργα σου
που απέτυχαν, τα σχέδια της ζωής σου
που βγήκαν όλα πλάνες, μη ανοφέλετα θρηνήσεις.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που φεύγει.
10 Προ πάντων να μη γελασθείς, μην πεις πως ήταν
ένα όνειρο, πως απατήθηκεν η ακοή σου
μάταιες ελπίδες τέτοιες μην καταδεχθείς.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
σαν που ταιριάζει σε που αξιώθηκες μια τέτοια πόλι,
15 πλησίασε σταθερά προς το παράθυρο,
κι άκουσε με συγκίνησιν, αλλ' όχι
με των δειλών τα παρακάλια και παράπονα,
ως τελευταία απόλαυσι τους ήχους,
τα εξαίσια όργανα του μυστικού θιάσου,
κι αποχαιρέτα την, την Αλεξάνδρεια που χάνεις.

B. Παρατηρήσεις

1. Να αναφέρετε τις κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται τα ποιήματα του Καβάφη.
Το παραπάνω ποίημα σε ποια απ αυτές εντάσσεται και γιατί;
(Μονάδες 15)
2. α. Τα χαρακτηριστικότερα στοιχεία της δομής του ποιήματος είναι οι επαναλήψεις και οι προτρεπτικές προστακτικές. Τι πετυχαίνει με τα εκφραστικά αυτά μέσα ο ποιητής
(Μονάδες 20)
β. Να σχολιάσετε τη γλώσσα του ποιήματος
(Μονάδες 20)
3. Αφού σχολιάσετε τους στίχους 7 και 8 να τους συσχετίσετε με τον στίχο 19
(Μονάδες 25)

4. Να συγκρίνετε το ποίημα «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον» του Κ.Π.Καβάφη με το επίσης ποίημα του «Το τέλος του Αντωνίου» που ακολουθεί και να εντοπίσετε τα κοινά στοιχεία ως προς το περιεχόμενό τους.

(Μονάδες 20)

Το τέλος του Αντωνίου

Αλλά σαν άκουσε που έκλαιγαν οι γυναίκες
και για το χάλι τον που τον θρηνούσαν,
με ανατολίτικες χειρονομίες η κερά,
κ' οι δούλες με τα ελληνικά τα βαρβαρίζοντα,
η υπερηφάνεια μες στην ψυχή του
σηκώθηκεν, αηδίασε το ιταλικό του αίμα,
και τον εφάνηκαν ξένα κι αδιάφορα
αυτά που ως τότε λάτρευε τυφλά-
όλ' η παράφορη Αλεξανδρινή ζωή του-
κ' είπε: Να μην τον κλαίνε. Δεν ταιριάζουν τέτοια.
Μα να τον εξυμνούνε πρέπει μάλλον,
που εστάθηκε μεγάλος εξουσιαστής,
κι απέκτησε τόσ' αγαθά και τόσα.
Και τώρα αν έπεσε, δεν πέφτει ταπεινά,
αλλά Ρωμαίος από Ρωμαίο νικημένος.